Gymnázium a Střední odborná škola Moravské Budějovice

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost

Předmět: Speciální pedagogika

Školní rok: 2026/2027
Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

Seznam témat

Speciální pedagogika jako věda

Pojem speciální pedagogika. Historie péče o osoby s postižením, různé přístupy společnosti k handicapovaným osobám. Současné pojetí, obsah a cíle SPP. Strukturování oboru SPP. Mezioborové vztahy, spolupráce s jinými obory.

Člověk s postižením ve společnosti

Norma a normalita. Vada, porucha, postižení, handicap. Postoj společnosti k lidem se znevýhodněním. Zdraví. Stigma a stigmatizace. Integrace a inkluze.

Rodina s postiženým členem

Situace rodiny s postiženým členem. Krize, reakce. Sociální pomoc a podpora, střediska rané péče. Styly rodinné výchovy. Reakce okolí. Sourozenci dítěte s postižením.

Současný systém péče o lidi se znevýhodněním

Postoj společnosti k lidem s handicapem. Vzdělávání jedinců s handicapem. Poradenství. Práce a zaměstnání pro znevýhodněné osoby. Právo a lidé s postižením. Sociální péče, sociální podpora a sociální služby.

Školský systém ČR, vzdělávání žáků se SVP

Systém školství v ČR, legislativa, typy škol, školská zařízení, školská poradenská zařízení (PPP, SPC, SVP), systém podpůrných opatření, asistent pedagoga.

Prevence, diagnostika, terapie a poradenství ve speciální pedagogice

Příčiny vzniku poruch, vad, postižení a handicapu a jejich klasifikace. Množství jedinců s postižením v populaci. Možnosti prevence. Speciálně pedagogická diagnostika. Náprava, terapie, kompenzace a komplexní rehabilitace u jedinců s postižením. Poradenství.

Speciální pedagogika osob s postižením zraku

Vymezení pojmu osoba se zrakovým postižením. Etiologie. Diagnostika. Klasifikace zrakových vad. Terapie, kompenzace, rehabilitace. Výchova a vzdělávání osob se

zrakovým postižením. Specifika vzdělávání. Specifika života lidí se zrakovým postižením. Možnosti inkluze.

Speciální pedagogika osob s postižením sluchu

Vymezení pojmu osoba se sluchovým postižením. Etiologie. Diagnostika. Klasifikace sluchových vad. Terapie, kompenzace, rehabilitace. Výchova a vzdělávání osob se sluchovým postižením. Komunikace osob s těžkým sluchovým postižením. Specifika života lidí se sluchovým postižením. Možnosti inkluze.

Speciální pedagogika osob s narušenou komunikační schopností

Vymezení pojmu osoba s narušenou komunikační schopností. Etiologie. Diagnostika. Ontogeneze lidské řeči. Klasifikace vad a poruch řeči. Alternativní komunikace. Specifika života lidí s narušenou komunikační schopností. Výchova a vzdělávání osob s narušenou komunikační schopností.

Speciální pedagogika osob s tělesným postižením a zdravotním oslabením

Vymezení pojmu osoba s tělesným postižením a zdravotním oslabením. Etiologie. Diagnostika. Klasifikace tělesných postižení a zdravotních oslabení. DMO. Epilepsie. Terapie, kompenzace, rehabilitace. Výchova a vzdělávání. Specifika života lidí s tělesným postižením a zdravotním oslabením. Možnosti inkluze.

Speciální pedagogika osob s mentálním postižením

Vymezení pojmu osoba s mentálním postižením. Etiologie. Symptomatologie mentálního postižení. Klasifikace mentálního postižení. Oligofrenie. Fenylketonurie. Výchova a vzdělávání osob s mentálním postižením. Možnosti inkluze.

Poruchy autistického spektra

Vymezení pojmu autismus. Etiologie. Diagnostika. Druhy autismu. Odlišnosti kognitivních procesů u autistů. Odlišnosti v chování, projevy autismu. Výchova a vzdělávání autistů. NAUTIS.

Specifické poruchy učení

Vymezení pojmu specifické poruchy učení. Etiologie. Diagnostika. Klasifikace SPU. Náprava, terapie. Lateralita. Specifika vzdělávání jedinců se SPU.

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost

Předmět: Speciální pedagogika

Školní rok: 2026/2027
Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

Lehká mozková dysfunkce, syndromy ADD a ADHD

Vymezení pojmu LMD a syndromy ADD a ADHD. Přehled symptomů. Zvláštnosti v chování. Přidružené poruchy. Vliv na psychiku. Výchova a vzdělávání. Náprava. Terapie.

Speciální pedagogika osob s poruchami chování

Vymezení pojmu porucha chování. Etiologie. Diagnostika. Klasifikace poruch chování. Náprava a terapie. Právní zodpovědnost. Možnosti inkluze. Školská zařízení – diagnostický ústav, dětský domov se školou, výchovný ústav, SVP.

Speciální pedagogika osob s kombinovaným postižením

Vymezení pojmu osoba s kombinovaným postižením. Kombinace s mentálním postižením. Hluchoslepota. Kombinace s poruchami chování. Specifika přístupu k jedincům s kombinovaným postižením.

Školní zralost, kritéria školní zralosti, školní připravenost a úspěšnost

Vymezení pojmu školní zralost a připravenost. Požadavky na dítě před nástupem do ZŠ. Zápis do 1. třídy. Odklad školní docházky. Adaptace na nové prostředí. Školní úspěšnost a neúspěšnost. Příčiny školní neúspěšnosti.

Výchova a vzdělávání nadaných žáků

Legislativa. Charakteristika nadaného žáka. Zvláštnosti v chování. Diagnostika. Přístup a metody práce s nadanými žáky. Rozvoj nadání. Asistent pedagoga.

Šikana, příčiny, projevy, prevence

Vymezení pojmu šikana. Formy šikany. Iniciátor, agresor, oběť. Postup při řešení případů šikany. Prevence. Mobbing. Bossing.

Speciální pedagogika osob s narušenou sociální adaptací a sociálním znevýhodněním

Vymezení pojmu narušená sociální adaptace a sociální (sociokulturní) znevýhodnění. Příčiny sociálního znevýhodnění. Problémy dětí vyrůstajících v sociokulturně znevýhodněném prostředí. Sociálně patologické prostředí rodiny nebo komunity. Náprava a terapie. Možnosti inkluze.